

دانشگاه علوم پزشکی کرمان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
پایان‌نامه مقطع کارشناسی ارشد رشته آموزش جامعه‌نگر

عنوان پایان‌نامه:

بررسی تاثیر آموزش ماساژ شکم بر یبوست در زنان سالمند مراجعه کننده به مراکز بهداشت شهرستان بافت در سال ۹۹

نگارنده:

ماندانا کریمی گوغری

اساتید راهنما:

دکتر عصمت نوحی

سال تحصیلی: ۹۹-۱۳۹۸

Kerman University of Medical Sciences

Department of Midwifery

In Partial Fulfillment of the requirement for the Degree of Msc

Title:

**The effect of abdominal massage training on constipation in elderly women in the city of Baft in
1399**

By:

Mandana karimi

Supervisor:

Esmat Nouhi, Ph.D

Consultant:

..... Ph.D

Thesis number:

October, 2020

چکیده

مقدمه و اهداف: یبوست یک مشکل شایع گوارشی در افراد سالمند است که موجب اثرات منفی بر کیفیت زندگی آنها و تحمیل هزینه‌های زیادی می‌شود. ماساژ شکم به کمک مکانیسم‌های مختلفی سبب تحریک سیستم پاراسمپاتیک، کاهش اسپاسم عضلانی شکم، افزایش حرکات دودی دستگاه گوارش، افزایش ترشح آنزیم‌های گوارشی و شلی اسفنگتر و نهایتاً حذف علائم یبوست می‌شود. هدف از این تحقیق تعیین تاثیر آموزش ماساژ شکم بر یبوست در یک جامعه از زنان سالمند از شهرستان بافت است.

روش‌ها: در این مطالعه مداخله ای آموزشی، تعداد ۹۰ زن سالمند مراجعه کننده به مراکز بهداشت شهرستان بافت سال ۱۳۹۹ به روش نمونه گیری آسان انتخاب و به شیوه Minimization، به طور تصادفی در یکی از گروه‌های آزمون یا کنترل قرار گرفتند. سپس، ماساژ شکم در گروه مداخله آموزش و اجرا شد بطوریکه ماساژ شکم روزانه به مدت ۲۰ دقیقه در جهت عقربه‌های ساعت که از ابتدای کولون صعودی شروع و در مسیر کولون عرضی و نزولی ادامه یافت. در گروه کنترل صرفاً روش‌های معمول انجام گرفت. برای تعیین نمره یبوست و شدت آن از مقیاس بررسی یبوست CAS=Constipation Assessment Scale استفاده شد. داده‌ها با آزمون‌های آماری t زوج، t مستقل، آنالیز واریانس یک طرفه و ضریب همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و با سطح معنی داری $p < 0/05$ و با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۸ آنالیز شدند.

یافته‌ها: با توجه به نتایج مطالعه، تفاوت میانگین شدت یبوست در پایان هفته اول در دو گروه کنترل و ۱۸،۱۲±۵،۲۳ آزمون ۱۹،۴۵±۴،۷۶ و تا پایان هفته چهارم ۱۸،۵۳±۴،۳۹ و کنترل ۵،۲۳±۴،۹۱، معنادار بوده و این بدان معناست که اثر مداخله از هفته اول شروع شده و در هفته چهارم به اوج خود رسیده است. لذا، ماساژ شکم بر شدت یبوست زنان سالمند مؤثر بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری: مطالعه حاضر بیانگر موثر بودن ماساژ شکم بر یبوست زنان سالمند مؤثر است لذا می‌توان به‌عنوان یک روش مکمل و غیر دارویی در کاهش شدت یبوست سالمندان توصیه شود. پرستاران می‌توانند از این روش ساده، ارزان و بی‌عارضه به‌عنوان روشی مکمل در مراقبت از سالمندان مبتلا به یبوست استفاده نمایند. خود مراقبتی در سالمندان از اهمیت ویژه برخوردار است. واگر این قشر آموزش خود مراقبتی ببینند. می‌توان، کیفیت زندگی آنان را بهبود بخشید.

واژگان کلیدی: آموزش؛ ماساژ شکم؛ یبوست؛ سالمندان.

Abstract

Background and Objectives: Constipation is a common digestive problem in the elderly that has negative effects on their life quality and imposes high costs. Abdominal massage with the help of various mechanisms stimulates the parasympathetic system, reduces abdominal muscle spasm, increases gastrointestinal motility, enhances the secretion of digestive enzymes and relaxes the sphincter, and finally eliminates the symptoms of constipation. The aim of this study was to investigate the effect of abdominal massage training on constipation in a community of elderly women from Baft city.

Methods: In this educational intervention study, a total of 90 elderly women referring to health centers in Baft city in 1399 were selected by accidental sampling method and randomly assigned to one of the experimental or control groups by minimization method. Then, abdominal massage was trained and performed in the intervention group so that daily abdominal massage for 20 minutes in a clockwise direction that started from the beginning of the ascending colon and continued in the transverse and descending colon path. In the control group, only the usual methods were performed. The CAS = Constipation Assessment Scale was used to determine the constipation score and its severity. After collecting the questionnaire, the data were displayed using distribution tables and central and dispersion indices and analyzed using SPSS software version 18.

Results: According to t-test, the difference between the mean severity of constipation in the experimental and control groups was significant at the end of the first to fourth week. This means that the effect of the intervention started from the first week and abdominal massage was effective on the severity of constipation in older women.

Conclusion: The present study shows that abdominal massage as a complementary and non-pharmacological method is effective in reducing the severity of constipation in elderly women and nurses can use this simple, inexpensive and uncomplicated method as a complementary procedure in the care of the elderly with constipation.

Keywords: Massage therapy; Abdominal massage; Constipation; Elderly.

Table of Contents

Error! Bookmark not defined.	چکیده
Error! Bookmark not defined.	فصل اول
Error! Bookmark not defined.	مقدمه و اهداف
Error! Bookmark not defined.	۱-۱- بیان مسئله
Error! Bookmark not defined.	۲-۱- ضرورت اجرای پژوهش
Error! Bookmark not defined.	۳-۱- اهداف تحقیق
Error! Bookmark not defined.	۱-۳-۱- هدف اصلی
Error! Bookmark not defined.	۲-۳-۱- اهداف فرعی
Error! Bookmark not defined.	۳-۳-۱- اهداف کاربردی
Error! Bookmark not defined.	۴-۱- سوالات / فرضیه‌های پژوهش
Error! Bookmark not defined.	۵-۱- پیشفرضه‌های تحقیق
Error! Bookmark not defined.	۶-۱- تعریف واژه‌ها
Error! Bookmark not defined.	فصل دوم
Error! Bookmark not defined.	بررسی متون
Error! Bookmark not defined.	۲-۲- کلیات
Error! Bookmark not defined.	۱-۲-۲- سالمندی
Error! Bookmark not defined.	۲-۲-۲- اپیدمیولوژی سالمندی

<u>Error! Bookmark not defined.</u>	<u>۳-۲-۲- اتیولوژی سالمندی</u>
<u>Error! Bookmark not defined.</u>	<u>۴-۲-۲- پیامدهای سالمندی</u>
<u>Error! Bookmark not defined.</u>	<u>۱-۴-۲-۲- پیامدهای روحی روانی سالمندی</u>
<u>Error! Bookmark not defined.</u>	<u>۲-۴-۲-۲- پیامدهای جسمی سالمندی</u>
<u>Error! Bookmark not defined.</u>	<u>۵-۲-۲- یبوست</u>
<u>Error! Bookmark not defined.</u>	<u>۶-۲-۲- اپیدمیولوژی یبوست</u>
<u>Error! Bookmark not defined.</u>	<u>۶-۲-۲- اتیولوژی یبوست</u>
<u>Error! Bookmark not defined.</u>	<u>۷-۲-۲- پیشگیری از یبوست</u>
<u>Error! Bookmark not defined.</u>	<u>۸-۲-۲- درمان یبوست</u>
<u>Error! Bookmark not defined.</u>	<u>۱-۸-۲-۲- مواد غذایی مفید برای درمان یبوست</u>
<u>Error! Bookmark not defined.</u>	<u>۲-۸-۲-۲- بیوفیدبک (پس‌خوراند زیستی)</u>
<u>Error! Bookmark not defined.</u>	<u>۳-۸-۲-۲- فعالیت بدنی</u>
<u>Error! Bookmark not defined.</u>	<u>۹-۲-۲- ماساژ درمانی</u>
<u>Error! Bookmark not defined.</u>	<u>۱-۹-۲-۲- مزایای ماساژ درمانی</u>
<u>Error! Bookmark not defined.</u>	<u>۲-۹-۲-۲- انواع ماساژ درمانی</u>
<u>Error! Bookmark not defined.</u>	<u>۳-۹-۲-۲- ماساژ شکم</u>
<u>Error! Bookmark not defined.</u>	<u>۳-۲-۹-۳- آموزش خود مراقبتی :</u>
<u>Error! Bookmark not defined.</u>	<u>۴-۲-۹-۳- آموزش خود مراقبتی در زنان سالمند:</u>
<u>Error! Bookmark not defined.</u>	<u>۵-۲-۹-۳- آموزش ماساژ به مددجو:</u>
<u>Error! Bookmark not defined.</u>	<u>۲-۲- مروری بر مطالعات قبلی</u>

Error! Bookmark not defined.	۲-۲- جمع‌بندی مطالعات قبلی
Error! Bookmark not defined.	فصل سوم
Error! Bookmark not defined.	روش تحقیق
Error! Bookmark not defined.	۳-۱- نوع و روش پژوهش
Error! Bookmark not defined.	۳-۲- جامعه پژوهش
Error! Bookmark not defined.	۳-۳- حجم نمونه و فرمول تعیین حجم نمونه
Error! Bookmark not defined.	۳-۴- معیارهای ورود و خروج از مطالعه
Error! Bookmark not defined.	۳-۵- روش اجرا
Error! Bookmark not defined.	۳-۶- ابزار و نحوه جمع‌آوری اطلاعات
Error! Bookmark not defined.	۳-۷- روش‌های آماری تجزیه و تحلیل داده‌ها
Error! Bookmark not defined.	۳-۸- ملاحظات اخلاقی
Error! Bookmark not defined.	فصل چهارم
Error! Bookmark not defined.	یافته‌ها
Error! Bookmark not defined.	۴-۱- نتایج
Error! Bookmark not defined.	۴-۱-۱- یافته‌های دموگرافیک
Error! Bookmark not defined.	۴-۱-۲- یافته‌های مقیاس بررسی یبوست
Error! Bookmark not defined.	فصل پنجم
Error! Bookmark not defined.	بحث و نتیجه‌گیری
Error! Bookmark not defined.	۵-۱- بحث

Error! Bookmark not defined......۲-۵- نتیجه گیری

Error! Bookmark not defined......۳-۵- پیشنهادات

Error! Bookmark not defined......منابع

فهرست جدول ها

Error! Bookmark not defined......جدول ۱-۴: نتایج حاصل از آنالیز اطلاعات دموگرافیک

Error! Bookmark جدول ۲-۴: نتایج حاصل از آنالیز اطلاعات پرسشنامه یبوست (فراوانی)-قبل از مداخله

not defined.

Error!.....جدول ۳-۴: نتایج حاصل از آنالیز اطلاعات پرسشنامه یبوست(فراوانی)- پایان هفته اول

Bookmark not defined.

Error!.....جدول ۴-۴: نتایج حاصل از آنالیز اطلاعات پرسشنامه یبوست(فراوانی)- پایان هفته دوم

Bookmark not defined.

Error!.....جدول ۵-۴: نتایج حاصل از آنالیز اطلاعات پرسشنامه یبوست(فراوانی)- پایان هفته سوم

Bookmark not defined.

Error!.....جدول ۶-۴: نتایج حاصل از آنالیز اطلاعات پرسشنامه یبوست(فراوانی)- پایان هفته چهارم

Bookmark not defined.

Error! Bookmark not جدول ۷-۴: نتایج حاصل از آنالیز اطلاعات پرسشنامه یبوست (شدت یبوست)

defined.

منابع

1. pour Kh, H. and L. Zarei, *geriatrics Health*. Tehran: Boshra Publication, 2010: p. 9-11.
2. Momeni, K. and H. Karimi, *The comparison of general health of the residents/non residents in the elder house*. Iranian Journal of Ageing, 2010. **5**(3): p. 0-0.
3. Gallagher, P. and D. O'Mahony, *Constipation in old age*. Best Practice & Research Clinical Gastroenterology, 2009. **23**(6): p. 875-887.
4. Pinto Sanchez, M.I. and P. Bercik, *Epidemiology and burden of chronic constipation*. Canadian Journal of Gastroenterology, 2011. **25**.
5. Hermann, J., T. Kościński, and M. Drews, *Practical approach to constipation in adults*. Ginekologia polska, 2012. **83**(11).
6. Mohamed, L.A.E.-k. and N.F. Hanafy, *Hydrotherapy versus laxative for treatment of postoperative constipation among orthopedic patients*. Adv Life Sci Technol, 2013. **14**: p. 50-63.
7. Huang, W.-S., et al., *Management of patients with stercoral perforation of the sigmoid colon: report of five cases*. World journal of gastroenterology: WJG, 2006. **12**(3): p. 500.
8. Tiainen, K., et al., *Inflammatory markers and physical performance among nonagenarians*. Journals of Gerontology Series A: Biomedical Sciences and Medical Sciences, 2010. **65**(6): p. 658-663.
9. Cherniack, E.P., *Use of complementary and alternative medicine to treat constipation in the elderly*. Geriatrics & gerontology international, 2013. **13**(3): p. 533-538.
10. Khoshtarash, M., et al., *Effects of foot reflexology on pain and physiological parameters after cesarean section*. Koomesh, 2012. **14**(1): p. 109-116.
11. Tindle, H.A., et al., *Trends in use of complementary and alternative medicine by US adults: 1997-2002*. Alternative therapies in health and medicine, 2005. **11**(1): p. 42.
12. Sinclair, M., *The use of abdominal massage to treat chronic constipation*. Journal of bodywork and movement therapies, 2011. **15**(4): p. 436-445.
13. Cassileth, B.R. and A.J. Vickers, *Massage therapy for symptom control: outcome study at a major cancer center*. Journal of pain and symptom management, 2004. **28**(3): p. 244-249.

14. Coggrave, M., C. Norton, and J.D. Cody, *Management of faecal incontinence and constipation in adults with central neurological diseases*. Cochrane Database of Systematic Reviews, 2014(1).
15. Faleiros, F. and E.D.R. de Paula, *Constipation in patients with quadriplegic cerebral palsy: intestinal reeducation using massage and a laxative diet*. Rev Esc Enferm USP, 2013. 47(4): p. 835-41.
16. Preece, J., *Introducing abdominal massage in palliative care for the relief of constipation*. Complementary Therapies in Nursing and Midwifery, 2002. 8(2): p. 101-105.
17. Iraj, N., et al., *Constipation in Iran: SEPAHAN systematic review No. 5*. International Journal of Preventive Medicine, 2012. 3(Suppl1): p. S34.
18. Yuan, S.L.K., L.A. Matsutani, and A.P. Marques, *Effectiveness of different styles of massage therapy in fibromyalgia: a systematic review and meta-analysis*. Manual therapy, 2015. 20(2): p. 257-264.
19. Sheikholeslami, F., et al., *Loneliness and general health of elderly*. Journal of Holistic nursing and midwifery, 2011. 21(2): p. 28-34.
20. Hawkey, L.C. and J.T. Cacioppo, *Aging and loneliness: Downhill quickly?* Current Directions in Psychological Science, 2007. 16(4): p. 187-191.
21. Shrestha, L.B., *Population Aging In Developing Countries: The elderly populations of developing countries are now growing more rapidly than those in industrialized nations, thanks to health advances and declining fertility rates*. Health affairs, 2000. 19(3): p. 204-212.
22. Moghadam, V.M., *Hidden from history? Women workers in modern Iran*. Iranian Studies, 2000. 33(3-4): p. 377-401.
23. Mirzaie, M. and S. Darabi, *Population aging in Iran and rising health care costs*. Iranian Journal of Ageing, 2017. 12(2): p. 156-169.
24. Richard, A., et al., *Loneliness is adversely associated with physical and mental health and lifestyle factors: Results from a Swiss national survey*. PloS one, 2017. 12(7): p. e0181442.
25. Lalegani, H., S. Esmaili Vardanjani, and A. Safdari, *The effects of breathing techniques on pain intensity of burn dressing*. Journal of Clinical Nursing and Midwifery, 2014. 2.
26. Joubert, C. and H. Chainay, *Aging brain: the effect of combined cognitive and physical training on cognition as compared to cognitive and physical training alone—a systematic review*. Clinical interventions in aging, 2018. 13: p. 1267.

27. Takeda, F., et al., *How Possibly Do leisure and social activities impact mental health of middle-aged adults in Japan?: an evidence from a national longitudinal survey*. PLoS One, 2015. **10**(10): p. e0139777.
28. Holt-Lunstad, J., et al., *Loneliness and social isolation as risk factors for mortality: a meta-analytic review*. Perspectives on psychological science, 2015. **10**(2): p. 227-237.
29. Schutter, N., et al., *Loneliness in older adults is associated with diminished cortisol output*. Journal of Psychosomatic Research, 2017. **95**: p. 19-25.
30. McCarthy-Zelaya, I., *Depression in older adults in nursing homes: A review of the literature*. 2016.
31. Hehman, E., et al., *Toward a comprehensive model of face impressions: What we know, what we do not, and paths forward*. Social and Personality Psychology Compass, 2019. **13**(2): p. e12431.
32. Moradi, M., et al., *The effect of eye movement with desensitization and reprocessing on anxiety induced by dressing pain in burn patients*. J Nurs Educ, 2015. **2**: p. 80-88.
33. Ferreira-Alves, J., et al., *Loneliness in middle and old age: Demographics, perceived health, and social satisfaction as predictors*. Archives of gerontology and geriatrics, 2014. **59**(3): p. 613-623.
34. Mugie, S.M., M.A. Benninga, and C. Di Lorenzo, *Epidemiology of constipation in children and adults: a systematic review*. Best practice & research Clinical gastroenterology, 2011. **25**(1): p. 3-18.
35. Basilisco, G. and M. Coletta, *Chronic constipation: a critical review*. Digestive and Liver Disease, 2013. **45**(11): p. 886-893.
36. Cook, I., et al., *Chronic constipation: overview and challenges*. Neurogastroenterology & Motility, 2009. **21**: p. 1-8.
37. Whitehead, W.E., et al., *Constipation in the elderly living at home: definition, prevalence, and relationship to lifestyle and health status*. Journal of the American Geriatrics Society, 1989. **37**(5): p. 423-429.
38. Wald, A., *Constipation: advances in diagnosis and treatment*. Jama, 2016. **315**(2): p. 185-191.
39. Rao, S.S. and J.T. Go, *Update on the management of constipation in the elderly: new treatment options*. Clinical interventions in aging, 2010. **5**: p. 163.
40. Gray, J.R., *What is chronic constipation? Definition and diagnosis*. Canadian Journal of Gastroenterology, 2011. **25**.

41. Rao, S.S., *Biofeedback therapy for constipation in adults*. Best practice & research Clinical gastroenterology, 2011. **25**(1): p. 159-166.
42. Field, T., et al., *Yoga and massage therapy reduce prenatal depression and prematurity*. Journal of bodywork and movement therapies, 2012. **16**(2): p. 204-209.
43. Tang, Y., et al., *Short and long-term efficacy of massage for functional constipation: A protocol for systematic review and meta analysis*. Medicine, 2020. **99**(25).
44. Harrington, K.L. and E.M. Haskvitz, *Managing a patient's constipation with physical therapy*. Physical therapy, 2006. **86**(11): p. 1511-1519.
45. Salsali, M., et al., *Evaluation of the effect of using Symptom Focused Management Model (SFMM) on the amount of HbA1c, knowledge, and self care behavior of type 2 diabetes patients*. Evidence Based Care, 2013. **3**(2): p. 27-36.
46. Rifky, T., *Health Management for Older Adults*. Gerontol Geriatr Med, 2019.
47. Marmot, M., et al., *Closing the gap in a generation: health equity through action on the social determinants of health*. The lancet, 2008. **372**(9650): p. 1661-1669.
48. Schoenberg, N.E. and S.C. Drungle, *Barriers to non-insulin dependent diabetes mellitus (NIDDM) self-care practices among older women*. Journal of Aging and Health, 2001. **13**(4): p. 443-466.
49. Clarke, L.H. and E.V. Bennett, *Constructing the moral body: self-care among older adults with multiple chronic conditions*. Health:, 2013. **17**(3): p. 211-228.
50. Fassino, S., et al., *Quality of life in dependent older adults living at home*. Archives of gerontology and geriatrics, 2002. **35**(1): p. 9-20.
51. Hellström, Y., G. Persson, and I.R. Hallberg, *Quality of life and symptoms among older people living at home*. Journal of advanced nursing, 2004. **48**(6): p. 584-593.
52. Walker, S.N., et al., *Health-promoting life styles of older adults: comparisons with young and middle-aged adults, correlates and patterns*. Advances in Nursing Science, 1988.
53. Patterson, S.L., et al., *Effect of treadmill exercise training on spatial and temporal gait parameters in subjects with chronic stroke: a preliminary report*. Journal of rehabilitation research and development, 2008. **45**(2): p. 221.
54. Davies, N., *Promoting healthy ageing: the importance of lifestyle*. Nursing Standard (through 2013), 2011. **25**(19): p. 43.
55. BASIRI, M.M., M. Ghahramani, and L. Badaee, *The physiologic effects of field massage technique on preterm infants*. 2006.
56. Pileh Varzadeh.M, e.a.,

The effect of short-term massage of myofascial trigger points on physiological parameters and relaxation reactions.

Sabzevar University of Medical Sciences, 1383(197.): p. . 27-33.

57. Ardabili, F.M., et al., *The effect of Shiatsu massage on underlying anxiety in burn patients.* World journal of plastic surgery, 2015. **4**(1): p. 36.
58. Kasiri, K., M. Sedehi, and S. Mortazavi, *Comparison of the effect of polyethylene glycol and simultaneous administration of polyethylene glycol with probiotics in the treatment of chronic functional constipation: a clinical trial.* Journal of Shahrekord University of Medical Sciences, 2020. **22**(3): p. 135-140.
59. Fakhrzade, H. and M. Naeeni, *Effect of foot reflexology on the severity of constipation of elderly women residing in Kahrizak Geriatric Nursing Home.* The Journal of Urmia Nursing and Midwifery Faculty, 2016. **13**(10): p. 825-834.
60. PAYAMI, B.M. and S. MOUSAVINASAB, *Efficacy of back massage on irritable bowel syndrome (ibs) using colcaba comfort theory.* 2008.
61. McClurg, D., et al., *Abdominal massage for the relief of constipation in people with Parkinson's: a qualitative study.* Parkinson's disease, 2016. **2016**.
62. Dashtbozorgi, B., et al., *The influence of massage therapy on common complications in breast cancer patient undergoing chemotherapy.* Jundishapur Scientific Medical Journal, 2012. **11**(3): p. 253-259.
63. Sadeghi Shermeh, M., et al., *Ice massage on chemotherapy induced nausea and vomiting.* Journal of Birjand University of Medical Sciences, 2012. **19**(1): p. 1-11.
64. Rao, S.S., K. Rattanakovit, and T. Patcharatrakul, *Diagnosis and management of chronic constipation in adults.* Nature Reviews gastroenterology & hepatology, 2016. **13**(5): p. 295-305.
65. Alemi, S., et al., *Comparison of the Effectiveness of Mindfulness Training and Massage-Aromatherapy on Rising Psychological Health of Elderly Women with Chronic Pain.* Iranian Journal of Health Education and Health Promotion, 2019. **11**(4): p. 359-370.
66. McMillan, S.C. and F.A. Williams, *Validity and reliability of the Constipation Assessment Scale.* Cancer nursing, 1989. **12**(3): p. 183-188.
67. Turan, N. and T. Atabek Aşti, *The effect of abdominal massage on constipation and quality of life.* Gastroenterology Nursing, 2016. **39**(1): p. 48-59.
68. Çevik, K., et al., *The effect of abdominal massage on constipation in the elderly residing in rest homes.* Gastroenterology Nursing, 2018. **41**(5): p. 396-402.

بسمه تعالی

تاریخ

صور تجلسه دفاع از پایان نامه

شماره

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

تحصیلات تکمیلی دانشگاه

جلسه دفاعیه پایان نامه تحصیلی خاتم ماندانا کریمی گوغری دانشجوی کارشناسی ارشد رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت (گرایش سلامت باروری) تحت عنوان "اثرهای تاثیر آموزش ماسک شکم بر بیوست در زنان سالمند مراجعه کننده به مراکز بهداشت شهرستان بافت بر سال ۹۸-۹۹" در ساعت ۱۲:۰۰ روز چهارشنبه مورخ ۹۹/۰۹/۱۲ با حضور اعضای محترم هیات داوران مشکل از:

سمت	نام و نام خانوادگی	امضا
الف: استاد(ان) راهنما	سرکار خانم دکتر عصمت نوحی	
ب: استاد مشاور	-	
ج: عضو هیات داوران (داخلی)	جناب آقای دکتر محمود رضا دهقانی	
د: عضو هیات داوران (خارجی)	سرکار خانم دکتر مزگان تائمی	
ه: نماینده تحصیلات تکمیلی	سرکار خانم دکتر پروانه شریفی	

تشکیل گردید و ضمن ارزیابی به شرح بیوست با درجه بسیار خوب و نمره ۱۸ در تایید قرار گرفت.

